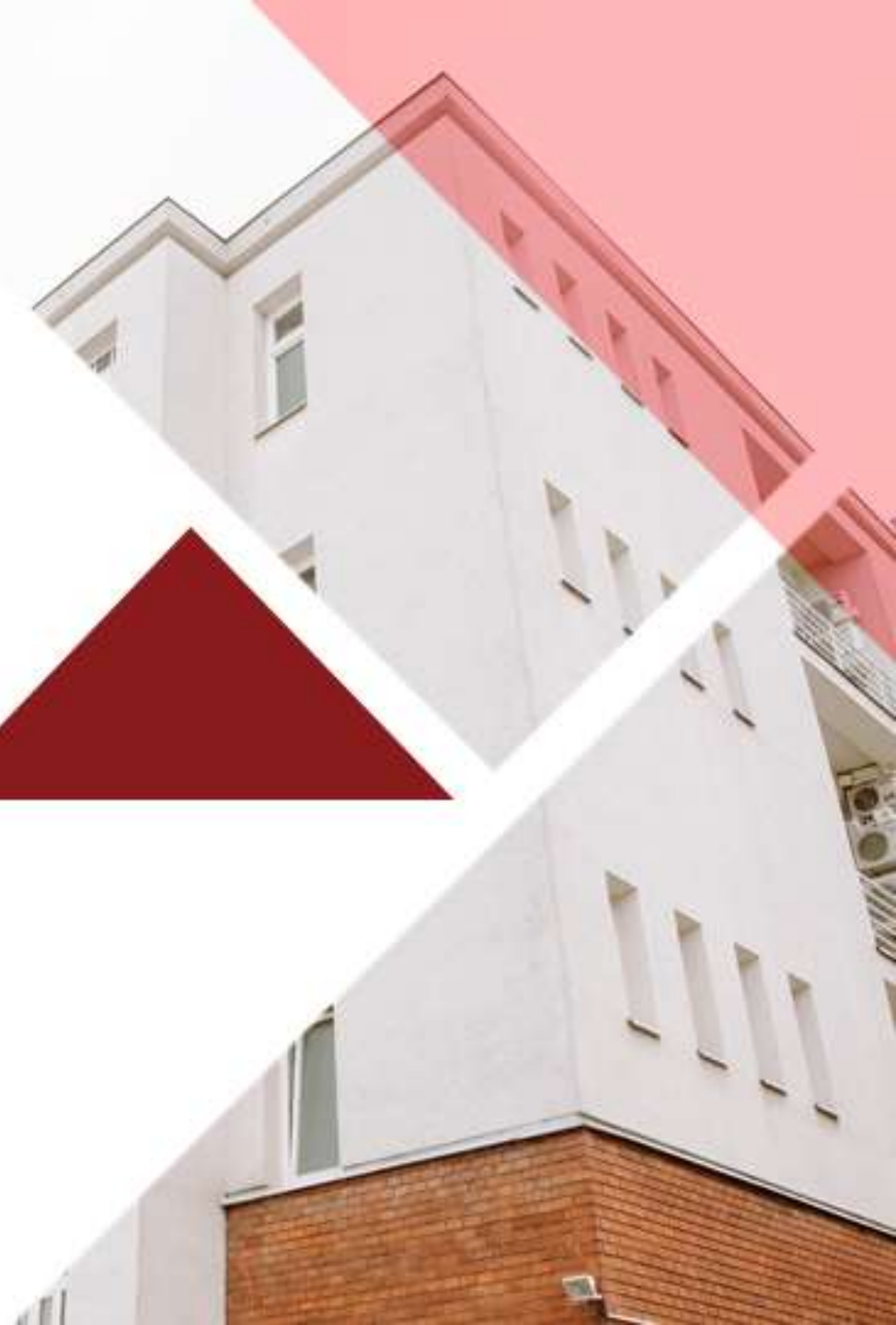

Označovanie rastlinných “alternatív” potravín z pohľadu rozhodovacej činnosti Súdneho dvora EÚ

Samuel Rybnikár

I. časť

Mlieko a mliečne výrobky

TRNAVSKÁ UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Sektor mlieka a mliečnych výrobkov

- Nariadenie Rady (EHS) **č. 804/68 o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami**
 - **vytvorenie spoločnej organizácie trhu** v sektore mliečnych výrobkov
 - nahradené Nariadením Rady (ES) **č. 1255/1999** o spoločnej organizácii trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, nahradené Nariadením Rady (ES) **č. 1234/2007** o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov), nahradené Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **č. 1308/2013**, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami
- Nariadenie Rady (EHS) **č. 1898/87 o ochrane označovania používaného pri obchodovaní s mliekom a mliečnymi výrobkami**
 - zrušené Nariadením Rady (ES) **č. 1234/2007** o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) a včlenené do tohto nariadenia

„Dôvody“ prijatia Nariadenia Rady (EHS) č. 1898/87

- **prirodzené zloženie** mlieka a mliečnych výrobkov **by sa malo ochraňovať** v záujme výrobcov a spotrebiteľov
 - predpisy, ktoré zabezpečia primerané označovanie a zabránia, aby sa spotrebiteľ zavádzal, pomôžu dosiahnuť tento cieľ
- Nariadenie má za cieľ
 - **ochranu spotrebiteľa**
 - je potrebné zabrániť **každému omylu v mysli spotrebiteľa** medzi mliečnymi výrobkami a ostatnými konkurenčnými výrobkami
 - okrem výrobkov, ktorých presná charakteristika je známa na základe tradičného používania
 - **zavedenie podmienok hospodárskej súťaže** medzi mliečnymi výrobkami a konkurenčnými výrobkami v oblasti názvu výrobku, jeho označovania a propagácie, ktoré by **zabraňovali jeho skomoleniu**

„Dôvody“ prijatia Nariadenia Rady (EHS) č. 1898/87

- situácia v sektore mlieka a mliečnych výrobkov je charakterizovaná **štrukturálnymi prebytkami**, ich odbyt by sa mal zlepšiť pomocou propagácie ich spotreby
 - dobová situácia v sektore
 - dôvod je uvedený ako prvý v recitáli Nariadenia
- konkurenčné výrobky užívajú **konkurenčnú výhodu** v oblasti výrobných nákladov
 - mnohé z konkurenčných výrobkov sa vyrábajú zo surovín, ktorá sa dováža **za nulové colné sadzby**
 - mliečne výrobky majú vyššie výrobné náklady, ktoré súvisia s potrebou **zabezpečenia príjmu poľnohospodárom**

Vec C-286/86 Ministere public/Deserbais

- **výklad článku 30** Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (EHS)
 - Rímska zmluva 1.1.1958 (Maastricht – 1992, Amsterdam – 1997, Nice – 2003)
 - dnes Zmluva o fungovaní Európskej únie (Lisabon – 2009)
- **článok 34 Zmluvy o fungovaní EÚ**
 - Množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnocenným účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané.
- totožné znenie článku 30 Zmluvy o založení EHS (Rím)
- **článok 35 Zmluvy o fungovaní EÚ** – výnimka z pravidla
 - zákazy alebo obmedzenia dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru odôvodnené princípmi verejnej morálky, verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou, **ochranou zdravia a života ľudí a zvierat**, ochranou rastlín, ochranou národného kultúrneho bohatstva alebo ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva

Vec C-286/86 Ministere public/Deserbais

- vnútroštátne predpisy, ktoré **chránia obchodný názov určitého druhu syra** („Edam“)
- skutková situácia
 - mliekarenský podnik v Nemecku vyrábal syr **s obsahom tuku 34,3%** pod obchodným názvom „Edam“
 - na etikete vyrábaného syra **bolo uvedené** množstvo tuku v sušine v %
 - nemecký mliekarenský podnik tento syr **dovážal a uvádzal na trh vo Francúzsku** pod obchodným názvom „Edam“
 - podľa **francúzskych právnych predpisov** je používanie názvu syra „Edam“ obmedzené na syr **s minimálnym obsahom tuku 40%**
 - mliekarenský podnik **dostal pokutu** podľa francúzskych právnych predpisov za nezákonné používanie obchodného názvu „Edam“

Vec C-286/86 Ministere public/Deserbais

- **právny názor Súdu**
- 1. predpoklad
 - predmetný syr s obsahom tuku 34% bol vyrobený v súlade s nemeckými právnymi predpismi v Nemecku pod obchodným názvom „Edam“ a **označenie tohto syra dostatočne upozorňuje spotrebiteľov na túto skutočnosť**
 - informácia o obsahu tuku v sušine v %
 - informácia o tom, kde bol syr „vyrobený“
- 2. predpoklad
 - na úrovni EHS (dnes EÚ) **neexistujú spoločné pravidlá** upravujúce názvy rôznych druhov syrov
 - členské štáty si môžu stanoviť pravidlá podmieňujúce používanie názvu syra dodržiavaním minimálneho obsahu tuku v %

Vec C-286/86 Ministere public/Deserbais

- **je nezlučiteľné s článkom 30** Zmluvy o EHS
 - uplatňovať pravidlá stanovené vnútroštátnou právnou úpravou (Francúzsko) na dovážané syry rovnakého druhu, ak boli tieto syry vyrobené a uvedené na trh v inom členskom štáte v súlade s vnútroštátnymi predpismi iného členského štátu (Nemecko) pod rovnakým (generickým) názvom
- členský štát (Francúzsko) **nemôže zabrániť dovozu ani predaju** takýchto syrov, ak sú spotrebiteľovi zabezpečené primerané (náležité) informácie
 - informácia o obsahu tuku v sušine v %
 - informácia o tom, kde bol syr „vyrobený“
- *môže vzniknúť otázka, či sa článok 30 Zmluvy o EHS uplatní v prípade, ak je výrobok označený pod určitým názvom a tento výrobok je natoľko odlišný, pokiaľ ide o jeho zloženie alebo výrobu, od výrobkov všeobecne známych pod týmto názvom v EÚ, že ho nemožno považovať za výrobok patriaci do tej istej kategórie*

Názov potraviny – článok 17 FIC

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom
- **článok 17 ods. 2 FIC – pravidlo**
 - V členskom štáte predaja je povolené **použiť názov potraviny, pod ktorým je výrobok vyrábaný v súlade s právnymi predpismi a uvádzaný na trh v členskom štáte výroby.**
 - Ak neumožňuje použite iných stanovení tohto Nariadenia (najmä povinné informácie o potravinách), aby spotrebiteľia v členskom štáte predaja **zistili skutočnú povahu potraviny a odlíšili ju od potravín, s ktorými by mohla byť zamenená, pripoja sa k názvu potraviny ďalšie popisné informácie,** ktoré sa uvedú v blízkosti názvu potraviny.
- **Článok 17 ods. 3 FIC – výnimka z pravidla**

Názov potraviny – článok 17 FIC

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom
- **Článok 17 ods. 3 FIC – výnimka z pravidla**
 - vo výnimočných prípadoch sa názov potraviny používaný v členskom štáte výroby **nepoužije v členskom štáte predaja**
 - ak sa potravina líši svojim zložením alebo výrobou od potraviny známej pod daným názvom v členskom štáte predaja natoľko, **že by pripojenie ďalších popisných informácií** (podľa ods. 2) **nezaistilo v členskom štáte predaja správne informácie**

Vec C-298/87 Smanor

- **prvé rozhodnutie, v ktorom** Súdny dvor EÚ podrobil vnútroštátnu právnu úpravu vzťahujúcu sa výlučne na tuzemských výrobcov (Francúzsko) prieskumu súladu s článkom 30 Zmluvy o EHS
 - Súdny dvor EÚ to odôvodnil tvrdením, že **nie je možné vylúčiť, že niekedy v budúcnosti budú vnútroštátnym pravidlám podrobené výrobky** dovezené na územie Francúzska
- ~~hlboko mrazené fermentované mlieko~~
- hlboko mrazený jogurt

Vec C-216/84 Komisia/Francúzsko

- **výklad článku 30** Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (EHS)
- skutková situácia
 - Francúzsko prijalo právnu úpravu, ktorou **zakázalo predaj a dovoz** náhrad sušeného mlieka a náhrad koncentrovaného mlieka, zložených z iných surovín ako mlieka
 - tento zákaz sa vzťahoval **na domáce aj dovážané potraviny**
 - tento zákaz sa vzťahoval na potraviny **bez ohľadu na názov**, pod ktorým sa uvádzali na trh
- predpoklad
 - na úrovni EHS (dnes EÚ) **neexistujú spoločné pravidlá týkajúce sa výroby náhrad mlieka a ich uvádzania na trh**
 - členské štáty si môžu stanoviť vlastné pravidlá a upraviť všetky otázky týkajúce sa zloženia, výroby a uvádzania týchto výrobkov na trh na svojom území
- **na dovážané potraviny sa však vzťahuje článok 30 Zmluvy o EHS**

Vec C-216/84 Komisia/Francúzsko

- **výklad článku 30** Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva (EHS)
 - Rímska zmluva 1.1.1958 (Maastricht – 1992, Amsterdam – 1997, Nice – 2003)
 - dnes Zmluva o fungovaní Európskej únie (Lisabon – 2009)
- **článok 34 Zmluvy o fungovaní EÚ**
 - Množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnocenným účinkom sú medzi členskými štátmi zakázané.
- totožné znenie článku 30 Zmluvy o založení EHS (Rím)
- **článok 35 Zmluvy o fungovaní EÚ** – výnimka z pravidla
 - zákazy alebo obmedzenia dovozu, vývozu alebo tranzitu tovaru odôvodnené princípmi verejnej morálky, verejným poriadkom, verejnou bezpečnosťou, **ochranou zdravia a života ľudí a zvierat**, ochranou rastlín, ochranou národného kultúrneho bohatstva alebo ochranou priemyselného a obchodného vlastníctva.

Vec C-216/84 Komisia/Francúzsko

- **ochrana spotrebiteľa**
- existujú **situácie, v ktorých spotrebiteľ nie je informovaný**, že to čo sa mu ponúka na spotrebu je výrobok, ktorý je náhradou mlieka alebo mliečneho výrobku
 - Súd konštatoval, že táto výhrada nie je dôvodná, keďže
 - informácie o potravine sa môžu poskytnúť spotrebiteľovi **v inej vhodnej forme**
 - **informácie môžu byť poskytnuté aj pri predaji iným spôsobom** (napr. v automatoch či v reštauračných zariadeniach)
 - hoci je pravda, že v stravovacích zariadeniach nemusí mať spotrebiteľ informáciu o použití náhrady mlieka alebo mliečneho výrobku, úplné informácie sa neposkytujú ani pri iných zložkách používaných v podávaných jedlách – **neexistuje žiaden konkrétny dôvod na prísnejšie informovanie spotrebiteľa, pokiaľ ide o náhrady mlieka a mliečnych výrobkov**

Vec C-216/84 Komisia/Francúzsko

- **ochrana spotrebiteľa**
- existuje **nebezpečenstvo omylu zo strany spotrebiteľa, pokiaľ ide o vlastnosti výrobku**, ktorý je náhradou mlieka alebo mliečneho výrobku
 - Súd konštatoval, že táto výhrada nie je dôvodná, keďže
 - **môžu byť prijaté vnútroštátne opatrenia**, ktoré zabezpečia opis vlastností výrobku, bez toho aby bola porušená zásada voľného pohybu tovaru
 - vec C-27/80 Fietje
- existuje možnosť, **že mlieko a mliečne výrobky postupne nahradia lacnejšie náhrady** a tým zbavia spotrebiteľov možnosti voľby
 - Súd konštatoval, že táto výhrada nie je dôvodná, keďže
 - naopak, iba možnosť dovozu náhrad mliečnych výrobkov poskytne spotrebiteľom **skutočný výber medzi náhradami a mliekom alebo mliečnymi výrobkami**

Vec C-216/84 Komisia/Francúzsko

- **ochrana zdravia**
- existujú **rozdiely v nutričnej hodnote** medzi náhradami a mliekom alebo mliečnymi výrobkami
 - Súd konštatoval, že táto výhrada nie je dôvodná, keďže
 - samotná skutočnosť, že dovážaný výrobok má **nižšiu nutričnú hodnotu, nepredstavuje riziko ohrozenia** zdravia spotrebiteľa
 - navyše, niektoré náhrady majú rovnakú či vyššiu nutričnú hodnotu
- existuje **možnosť škodlivého účinku náhrad** mlieka alebo mliečnych výrobkov na určité skupiny spotrebiteľov
 - Súd konštatoval, že táto výhrada nie je dôvodná, keďže
 - mlieko a mliečne výrobky **môžu tiež predstavovať zdravotné riziko** pre isté skupiny spotrebiteľov
 - **medzi vedcami neexistuje jednoznačná zhoda**, pokiaľ ide o možné či skutočné riziko živočíšnych a rastlinných tukov pre ľudské zdravie

Vec C-216/84 Komisia/Francúzsko

- **poľnohospodárska politika**

- v EÚ existuje spoločná organizácia trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, **členské štáty sa preto musia zdržať jednostranných opatrení**, ktoré by spadali do právomoci EÚ
- je úlohou EÚ hľadať **spoločné riešenie problému**, nie samotného členského štátu

- **Francúzsko zakázaním dovozu náhrad sušeného mlieka a koncentrovaného mlieka a ich predaja pod akýmkoľvek názvom porušila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 30 Zmluvy o EHS (dnes článok 34 Zmluvy o fungovaní EÚ)**

Vec C-101/98 UDL

- výklad Nariadenia Rady (EHS) **č. 1898/87** o ochrane označovania používaného pri obchodovaní s mliekom a mliečnymi výrobkami
- skutková situácia
 - UDL je potravinársky podnik, ktorý pod obchodnou značkou „Becelfoods“ predáva diétne nátierky, v ktorých boli **pôvodné živočíšne tuky nahradené rastlinnými tukmi** bohatými na polynenasýtené mastné kyseliny, ktoré majú schopnosť znižovať hladinu cholesterolu
 - UDL plánuje tieto diétne nátierky predávať pod označeniami, ktoré obsahujú názvy **“diétny syr“ a “diétny mäkký syr“**
 - združenie na ochranu hospodárskej súťaže tieto dva názvy považuje za nezákonné z dôvodu, že syr je mliečnym výrobkom, zatiaľ čo v zložení diétnych nátierok **je mliečny tuk úplne nahradený rastlinným tukom**

Vec C-101/98 UDL

- právne posúdenie Súdom pokiaľ ide o otázku, či **označenie „syr“ možno použiť pre výrobok, v ktorom bol mliečny tuk nahradený rastlinným tukom**
- **názov „syr“ možno použiť výlučne pre mliečne výrobky**
 - „syr“ je jedným z taxatívne uvedených názvov, ktoré sa výlučne používajú pre mliečne výrobky – dnes Príloha VII Časť III Bod 2 druhý pododsek písm. a) písm. viii) Nariadenia č. 1308/2013
- **„mliečne výrobky“ sú výrobky získané výlučne z mlieka**, pričom sa môžu pridávať látky potrebné na ich výrobu, pokiaľ sa tieto látky nepoužívajú ako úplná alebo čiastočná náhrada akejkoľvek mliečnej zložky
- záver Súdu
 - mliečny výrobok, v ktorom bola čiastočne alebo úplne nahradená zložka mlieka, **nemôže byť označený jedným z označení, ktoré sú uvedené taxatívnym spôsobom** v Prílohe VII Časti III Bodu 2 druhého pododseku písm. a) Nariadenia č. 1308/2013

Vec C-101/98 UDL

- diétne nátierky, v ktorých bola **mliečna zložka (pôvodné živočíšne tuky)** úplne nahradená inou látkou (**rastlinnými tukmi**) **nesmú byť označené názvom „syr“**
- právne posúdenie Súdom pokiaľ ide o otázku, či **označenie „syr“ možno na daných výrobkoch použiť, ak sú tieto výrobky označené doplňujúcimi vysvetľujúcimi a opisnými informáciami na obale**
 - „Tento diétny syr je bohatý na polynenasýtené tuky,...“
 - „Tento diétny syr je ideálny pre životný štýl, ktorý dbá na cholesterol.“
- záver Súdu
 - *Tieto konkrétne doplňujúce označenia nielenže jasne neuvádzajú, že mliečny tuk bol v týchto výrobkoch úplne nahradený rastlinným tukom, ale dokonca zvyšujú riziko zámeny vo vnímaní spotrebiteľa, pretože v rozpore s právom EÚ používaním označenia „syr“ navodzujú, že tieto výrobky sú mliečnymi výrobkami.*
- Súd **posudzoval doplňujúce informácie na obale**

Vec C-422/16 TofuTown.com

- výklad **článku 78 ods. 2** Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **č. 1308/2013**, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami
- **Článok 78 ods. 2 Nariadenia č. 1308/2013**
 - Vymedzenia pojmov, označenia alebo obchodné názvy ustanovené **v prílohe VII** sa v Únii môžu používať len pri uvádzaní výrobku na trh, ktorý vyhovuje zodpovedajúcim požiadavkám ustanoveným v uvedenej prílohe.
- **sektor mlieka a mliečnych výrobkov** – článok 78 ods. 1 písm. c) Nariadenia č. 1308/2013
- pojmy sektora – Príloha VII **Časť III a Časť IV** Nariadenia č. 1308/2013
- skutková situácia
 - spoločnosť TofuTown vyrába a uvádza **vegetariánske a vegánske potraviny** na trh
 - spoločnosť čisto rastlinné výrobky propaguje a uvádza na trh pod označeniami ako „**Soyatoo tofu-maslo**“, **rastlinný syr**“, „**Veggie-Chesse**“, „**Cream**“...

Vec C-422/16 TofuTown.com

- **pokiaľ ide o mlieko**
 - pojem „mlieko“ v zásade **nemôže byť** podľa právnych predpisov **používaný na označenie čisto rastlinného výrobku**, pretože mlieko je výrobok živočíšneho pôvodu
 - vyplýva to z Prílohy VII Časti III Bodu 1 Nariadenia č. 1308/2013
 - **definícia mlieka**
 - „Mlieko“ je **výhradne bežný výlučok mliečnych žliaz cicavcov** získaný z jedného alebo viacerých dojení bez toho, aby sa doň niečo pridávalo alebo sa z neho niečo odoberalo.
 - vyplýva to z Prílohy VII Časti III Bodu 4 Nariadenia č. 1308/2013
 - Pokiaľ ide o mlieko, ak sa **nejedná o hovädzí dobytok**, **uvádza sa druh zvieratá**, od ktorého mlieko pochádza.

Vec C-422/16 TofuTown.com

▪ pokiaľ ide o mlieko

- v spojení s označením „mlieko“ **nemožno použiť opisné výrazy na účely uvedenia rastlinného pôvodu** tohto výrobku (sója, tofu, mandľa....)
- nie sú výrazy, ktoré možno použiť v spojení s označením „mlieko“ podľa Prílohy VII Časti III Bodu 1 písm. b) Nariadenia č. 1308/2013
 - Pojem “mlieko“ **možno používať v spojení so slovom alebo slovami** na označenie druhu, triedy, pôvodu alebo zamýšľaného spôsobu použitia takého mlieka alebo na opis fyzikálneho ošetrenia alebo úpravy zloženia, ktorým sa mlieko podrobilo, **za predpokladu, že takáto úprava sa obmedzuje na pridanie alebo odobratie prirodzených zložiek mlieka.**

Vec C-422/16 TofuTown.com

▪ pokiaľ ide o mliečne výrobky

- „mliečny výrobok“ **pochádza výlučne z mlieka** a musí obsahovať jeho základné zložky
- vyplýva to z Prílohy VII Časti III Bodu 2 Nariadenia č. 1308/2013
 - Na účely tejto časti sú „mliečne výrobky“ **výrobky získané výlučne z mlieka**, pričom sa môžu pridávať látky potrebné na ich výrobu, pokiaľ sa tieto látky nepoužívajú ako úplná alebo čiastočná náhrada akejkoľvek mliečnej zložky.
- ak bola **niektorá zložka mlieka nahradená, hoci len čiastočne nemôže byť** výrobok označený názvom „mliečny výrobok“ (Vec C-101/98 UDL)

Vec C-422/16 TofuTown.com

- výlučne pre mliečne výrobky **sa vyhradzujú**
 - **názvy podľa písm. a)** – taxatívny (uzavretý) výpočet názvov pre mliečne výrobky
 - napr. srvátka, smotana, maslo, cmar,...
 - **názvy podľa písm. b)** – názvy skutočne používané pri mliečnych výrobkoch (článok 17 Nariadenia č. 1169/2011)
 - napr. šľahačka, „Sahne“, „Chantilly“,...
- v prípade čisto rastlinného výrobku, tento **výrobok neobsahuje nijakú základnú zložku mlieka**, preto
 - nemôže byť označený názvom podľa písm. a) – taxatívny výpočet
 - nemôže byť označený ani názvom podľa písm. b) – skutočne používané názvy

Vec C-422/16 TofuTown.com

- **doplnenie vysvetľujúcich a opisných výrazov**

- napríklad sójové, tofu a pod..
- čisto rastlinné výrobky **neobsahujú ani mlieko ani mliečny výrobok**, nevzťahuje sa na ne preto možnosť označovať ich ako „mlieko“ alebo „mliečny výrobok“ v spojení so slovom alebo slovami na označenie zložených výrobkov,
 - vyplýva to z Prílohy VII Časti III Bodu 3 Nariadenia č. 1308/2013

Vec C-422/16 TofuTown.com

- **výnimka z pravidla**
 - Príloha VII Časti III Bodu 5 druhý odsek Nariadenia č. 1308/2013
 - toto ustanovenie sa však **neuplatňuje na označenie výrobkov**,
 - ktorých presná povaha **vyplýva jasne z tradičného používania** alebo
 - keď sa označenia **jasne používajú na opis charakteristickej vlastnosti** výrobku
- Európska komisia môže prijať vykonávací akt, v ktorom uvedie zoznam výrobkov
– článok 91 písm. a) Nariadenia č. 1308/2013
 - **Rozhodnutie Komisie 2010/791** obsahujúce zoznam výrobkov uvedených v bode III ods. 1 druhom pododseku prílohy XII k nariadeniu Rady (ES) č. 1234/2007
 - pôvodne Rozhodnutie Komisie **88/566/EHS**, ktorým sa stanovuje zoznam produktov uvedených v čl. 3 ods. 1 druhom pododseku nariadenia Rady (EHS) č. 1898/87

Vec C-422/16 TofuTown.com

- **výnimka z pravidla**
- pre každý členský štát je uvedený **samostatný zoznam výnimiek**
 - Súd konštatoval
 - na zozname, ktorý toto rozhodnutie stanovuje, sa nachádzajú výrobky, **o ktorých si členské štáty myslia, že**
 - **na ich vlastných územiach** spĺňajú kritériá pre výnimku
 - názvy príslušných výrobkov sú uvedené podľa ich tradičného používania **v rôznych jazykoch Únie**
 - Súd uviedol aj príklad
 - *v prípade názvu „Creme de riz“ vo francúzskom jazyku bolo uznané, že ide o názov, ktorý spĺňa uvedené kritériá, neznamená, že názov „rice cream“ ich spĺňa tiež*
- **článok 34 Zmluvy o fungovaní EÚ?**

Vec C-422/16 TofuTown.com

- **zásada proporcionality**
 - Súd konštatoval, že nie je porušená
- v prípade neexistencie obmedzenia by tieto názvy už totiž **neumožňovali s určitosťou identifikovať výrobky, ktoré vykazujú osobitné vlastnosti súvisiace s prirodzeným zložením mlieka**, čo by bolo **v rozpore s ochranou spotrebiteľov z dôvodu nebezpečenstva zámieny**, ktoré by vzniklo
- bolo by tiež v rozpore s cieľom spočívajúcim **v zlepšení hospodárskych podmienok výroby „mlieka“ a „mliečnych výrobkov“** a ich uvádzania na trh a ich kvality

Vec C-422/16 TofuTown.com

- **zásada rovnosti zaobchádzania**
 - aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne
 - aby sa rozdielne situácie neposudzovali rovnako
 - **ak takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené**
- **nie je v rozpore** so zásadou rovnakého zaobchádzania, že výrobcovia vegetariánskych a vegánskych náhrad mäsa alebo akvakultúry pri používaní obchodných názvov **nepodliehajú obmedzeniam**, ktoré by boli porovnateľné tým, ktorým podliehajú výrobcovia vegetariánskych a vegánskych náhrad mlieka alebo mliečnych výrobkov
- **každý sektor obsahuje osobitosti, ktoré sú preň charakteristické**
- mlieko a mliečne výrobky patria do odlišného sektora, na ktorý sa vzťahuje aj iná spoločná organizácia trhov (ako na mäsa a akvakultúru)
- súd sa nevyjadril k otázke, či mäso alebo akvakultúra požívajú ochranu názvov

II. část'

Mäso a mäsové výrobky

TRNAVSKÁ UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Sektory mias

- Nariadením č. 1308/2013 bola vytvorená spoločná organizácia trhov **v nasledovných sektoroch mias**
 - **hovädzie a tel'acie mäso** – článok 1 ods. 2 písm. o)
 - **bravčové mäso** – článok 1 ods. 2 písm. q)
 - **ovčie a kozie mäso** – článok 1 ods. 2 písm. r)
 - **hydínové mäso** – článok 1 ods. 2 písm. t)
- **Článok 78 ods. 2 Nariadenia č. 1308/2013**
 - Vymedzenia pojmov, označenia alebo obchodné názvy ustanovené **v prílohe VII** sa v Únii môžu používať len pri uvádzaní výrobku na trh, ktorý vyhovuje zodpovedajúcim požiadavkám ustanoveným v uvedenej prílohe.
- **sektor hovädzieho a tel'acieho mäsa** – článok 78 ods. 1 písm. a)
- **sektor hydínového mäsa** – článok 78 ods. 1 písm. d)

Sektor hovädzieho a teľacieho mäsa

- Príloha VII Časť I Nariadenia č. 1308/2013 – **Mäso z hovädzieho dobytku vo veku do 12 mesiacov**
 - Na účely tejto časti „**mäso**“ znamená všetky jatočné telá, mäso s kosťou alebo bez kosti v celku alebo krájané vnútornosti určené na ľudskú konzumáciu získané z hovädzieho dobytku vo veku do 12 mesiacov, ktoré sú v čerstvom, mrazenom alebo hlboko zmrazenom stave, balené v priamom obale alebo druhotnom obale alebo nebalené.
- Príloha VII Časť I Časť III bod 1 Nariadenia č. 1308/2013
 - mäso z HD vo veku do 12 mesiacov sa v jednotlivých členských štátoch **uvádza na trh len pod týmito obchodnými názvami** ustanovenými pre každý členský štát
 - v prípade mäsa z HD **vo veku do osem mesiacov**
 - ČR – telecí, SR – teľacie mäso
 - v prípade mäsa z HD **vo veku od 8 mesiacov do 12 mesiacov**
 - ČR – hovězí maso z mladého skotu, SR – mäso z mladého dobytku

Sektor hovädzieho a teľacieho mäsa

- Príloha VII Časť I Časť III bod 3 Nariadenia č. 1308/2013
 - Obchodné názvy uvedené pre kategóriu **v prípade mäsa z HD vo veku do osem mesiacov** a akýkoľvek nový názov odvodený od uvedených obchodných názvov sa môžu používať **len vtedy, ak sú splnené požiadavky tejto prílohy.**
 - Najmä výrazy „veau“, „**telecí**“, „Kalb“, „μοσχάρι“, „ternera“, „kalv“, „veal“, „vitello“, „vitella“, „kalf“, „vitela“ a „teletina“ sa nemôžu používať v obchodných názvoch, ani **sa nemôžu použiť na označenie mäsa hovädzieho dobytku vo veku viac ako 12 mesiacov.**
- **každý sektor obsahuje osobitosti, ktoré sú preň charakteristické**
 - vec C-422/16 TofuTown.com

Sektor hydínového mäsa

- Príloha VII Časť I Nariadenia č. 1308/2013
 - **hydínové mäso** je hydínové mäso vhodné na ľudskú spotrebu, ktoré neprešlo inou úpravou ako chladením
 - **výrobok z hydínového mäsa** je **mäsový výrobok, vymedzený** v Bode 7.1 Prílohy I k Nariadeniu č. 853/2004, na ktorého výrobu sa použilo hydínové mäso
- **Príloha I Bod 7.1 Nariadenia č. 853/2004**
 - **mäsové výrobky** znamenajú spracované produkty, ktoré sú výsledkom spracovania mäsa alebo d ďalšieho spracovania takýchto produktov, takým spôsobom, že povrch rezu ukazuje, že takýto výrobok už ďalej nemá znaky čerstvého mäsa
 - **mäso** znamená jedlé časti zvierat uvedených v bodoch 1.2 až 1.8, vrátane krvi
 - **hydina** znamená vtáky chované na farmách vrátane vtákov, ktoré sa nepovažujú za domáce, ale ktoré sa chovajú ako domáce zvieratá, okrem vtákov bežcov

Vec C-438/23 Protéines France a i.

- **prejednávaná (neukončená) vec**
- Štátnej rade (Francúzsko) boli podané tri žaloby, ktorými sa žalobcovia **domáhali zrušenia Dekrétu č. 2022-947 z 29. júna 2022 o používaní určitých názvov na označenie potravín obsahujúcich rastlinné bielkoviny**
- napadnutá vnútroštátna právna úprava
 - Názvy používané za účelom označenia potravín živočíšneho pôvodu **nemôžu byť použité** pri opise, umiestňovaní na trh alebo propagácii **potravín obsahujúcich rastlinné bielkoviny**.
 - **Dekrét stanoví podiel** rastlinných bielkovín, nad ktorý nie je tento názov možný.
 - Dekrét sa vzťahuje na potraviny **vyrobené v tuzemsku** (Francúzsko), ktoré obsahujú rastlinné bielkoviny.

Vec C-438/23 Protéines France a i.

- napadnutá vnútroštátna právna úprava
 - Je zakázané používať pre označenie spracovaného výrobku obsahujúceho rastlinné bielkoviny
 - názov používajúci **špecifickú terminológiu pre mäsiarstvo, údenárstvo a rybacie výrobky**
 - názov **potraviny živočíšneho pôvodu reprezentujúci obchodné použitie.**
 - Odchylné možno názov potraviny živočíšneho pôvodu používať pre potraviny živočíšneho pôvodu obsahujúce rastlinné bielkoviny v stanovenom pomere, **ak je táto prítomnosť stanovená právnou úpravou alebo uvedená v zozname v prílohe k Dekréte.**
 - Na výrobky legálne vyrábané alebo umiestnené na trh v inom členskom štáte EÚ alebo v Turecku, alebo legálne vyrábané v inom zmluvnom štáte EHS, **sa nevzťahujú požiadavky upravené v Dekréte.**

Vec C-438/23 Protéines France a i.

▪ údajné porušenie Nariadenia FIC

- Francúzsky zákonodarca prijal **Dekrét s cieľom chrániť spotrebiteľa pred klamlivými názvami**, ktorý je totožný s cieľom, ktorý sleduje FIC – **zakázať používanie názvov označujúcich výrobky živočíšneho pôvodu** pri popise, uvádzaní na trh alebo propagácií potravín, ktoré obsahujú rastlinné bielkoviny
- tento zákaz sa uplatňuje
 - v prípade, ak sa **v bezprostrednej blízkosti týchto názvov neumiestnia dodatočné údaje**, aby spotrebiteľov informovali o náhrade rastlinnými bielkovinami v zložení týchto potravín.
 - **aj v prípade, keď sú v bezprostrednej blízkosti týchto názvov umiestnené dodatočné údaje**, aby spotrebiteľov informovali o náhrade rastlinnými bielkovinami v zložení týchto potravín
- v prvom prípade Dekrét **stanovuje limity podielu** rastlinných bielkovín, do dosiahnutia ktorých zostáva názov povolený

Vec C-438/23 Protéines France a i.

▪ údajné porušenie Nariadenia FIC

▪ napríklad

▪ v bezprostrednej blízkosti názvu **nie je umiestnený žiaden dodatočný údaj**

- **názov „klobása“ nie je povolený**, ak sú živočíšne bielkoviny vo výrobku nahradené rastlinnými bielkovinami
- **názov „klobása“ je povolený**, ak podiel rastlinných bielkovín je vo výrobku pod stanoveným limitom

▪ v bezprostrednej blízkosti názvu **je umiestnený dodatočný údaj**

- **názov „rastlinná klobása“ nie je povolený** na označenie výrobku, v ktorom sú živočíšne bielkoviny nahradené rastlinnými bielkovinami z dôvodu použitia názvu „klobása“, ktorý označuje výrobok živočíšneho pôvodu

Vec C-438/23 Protéines France a i.

▪ nastolené problémy

- **či otázky upravené Dekrétom sú výslovne harmonizované** v zmysle článku 38 ods. 1 FIC
 - článok 38 ods. 1 FIC – ak ide o otázky, ktoré sa týmto Nariadením konkrétne harmonizujú, **členské štáty nemôžu prijímať ani si zachovať vnútroštátne opatrenia**, ak to nepovoľuje právo Únie
 - článok 7 FIC – čestné informačné postupy
 - článok 17 FIC – názov potraviny
 - Príloha VI Časť A odsek 4 FIC – povinné sprievodné údaje názvu potraviny
- **v prípade výslovnej harmonizácie aké sú jej dôsledky**
 - či je právna úprava Dekréту „v súlade“ s právom EÚ
- v prípade, ak nejde o výslovnú harmonizáciu, vzniká otázka, **či je Dekrét v súlade s článkom 9 a článkom 17**

Ďakujem
za pozornosť!

Otázky?

samuel.rybnikar@truni.sk

